

BURHANETTİN DURAN**Normalleşme ve Merkel'in zorlu görevi****BERLİN**

Başkan Erdoğan'ın üç günlük devlet ziyareti [Almanya](#) ile ilişkileri normalleştirme sürecinin ilk kritik adımı. Nitelikli bir normalleşme için henüz yolun başındayız. Son iki yıldaki gerilimlerin aşılması ve çıkarların ortaklaştırılması elbette zaman alacak. Ancak bu en üst düzey ziyaretin sembolik ve stratejik işbirliği boyutları "**iyi bir başlangıç**" yapıldığını düşündürüyor. Erdoğan ile Şansölye [Merkel](#)'in dünkü basın toplantısındaki mesajları ve sorulara cevapları ne denli temkinli ve dikkatli bir yoldan yürüdüklerini gösterdi.

***

Bu ziyaret her şeyden önce Ankara-Berlin hattındaki bir anomaliyi giderdi. Ortak tehditleri karşılamak zorunda olan iki ülkenin birbiriyle nitelikli şekilde "**konusmaması**" ciddi bir sorundu. Alman cenahı "**Nazi dönemine benzer uygulama**" eleştirisinden duyulan öfke ve "**Alman vatandaşlarının tutuklu olması**" şikâyeti ile nitelikli müzakereyi tıkıyordu. [Türkiye](#) cenahı ise FETÖ ve PKK terör örgütlerine açılan alandan ziyadesiyle rahatsızdı. 15 Temmuz demokrasi direnişine beklenen desteğin verilmemesinden kırıyordu.

Alman medyası (özellikle Die Welt ve Bild) ziyareti eleştiriyor, "**ekonomisi zorda olan Erdoğan'a baskı yapılmasını**" salık veriyordu. Rasyonel bir devlet adamı olan Merkel, ülkesinin çıkarlarını gözeterek normalleşmeden yana tavır koydu. Nitekim Erdoğan-Merkel basın toplantısı bütün bu kritik konuların gazeteciler önünde makul bir diyalog ile konuşulabilmesini sağladı. Taraflar beklentilerindeki olumlu gelişmeleri sayıp karşı taraftan yapılmasını istediklerini sıraladı. Sorunlar tartışıldı, çekinceler karşılıklı ifade edildi.

Bugünkü çalışma kahvaltısında ise Erdoğan ve Merkel'in stratejik işbirliği konularına odaklanmaları şaşırtıcı olmaz. Zira iki ülkenin birbirine ihtiyacı başka aktörlerle telafi edilemeyecek kadar çok boyutlu: enerji, güvenlik, mülteciler, diasporalar, ABD yaptırımları ve korumacılık trendi vd. Trump'ın kaos yaratan politikalarına karşı "**norm temelli dünya düzeni**" isteği de ortak bir husus.

***

İdlib, mülteciler, güvenli bölgelerde yeniden inşa ve siyasi geçiş süreci başlıkları ile [Suriye](#) krizi ilişkilerdeki başlıca gündem maddesi. Ekimdeki İstanbul zirvesi Erdoğan ve Merkel'in ısrarıyla toplanıyor. Türkiye, Almanya, Fransa ve Rusya Suriye ve İdlib'i ve hatta sonrasını konuşmak üzere bir araya geliyor. Nihayet Avrupa, Suriye meselesinde etkin bir adım atma emaresi gösteriyor. Dört ülkenin bu hamlesinin ABD'yi memnun etmeyeceğini tahmin edebiliriz. Fransa'nın buna rağmen zirvede yer alması önemli. Merkel'in Macron'u ikna etmiş olması kuvvetle muhtemel.

Zira Suriye krizi daha büyük sorunlar için de bir test sahası. Trump'ın başlattığı ticaret savaşlarını enerji mücadelesi, yaptırımların kaosu ve uluslararası kuruluşların ABD tarafından zayıflatılması takip ediyor. Doğu Akdeniz ısıyor. Kasımda İran'a yeni ambargolar geliyor. Sonrasında Trump "**barış**" adına Filistin meselesini hareketlendirecek. Gelen bu yeni krizleri karşılamak için Avrupa'nın iki büyük devleti inisiyatif almak zorunda. Türkiye ve Rusya ile birlikte çalışarak AB'nin geleceğini teminat altına almaları gerekiyor.

***

Türk-Alman ilişkilerini normalleştirmede Merkel'e zorlu bir görev düşüyor. Hem Avrupa siyaseti hem de kendi ülkesi için Türkiye'ye olan ihtiyacı iyi biliyor. Ancak birkaç yıldır Alman kamuoyunda yükselen Türkiye ve Erdoğan karşıtlığının bitirilmesi ve algı toparlamasının yapılması gerekiyor. Bu Avrupa kamuoyu için de rahatlatıcı olacak.

Erdoğan karşıtlığı ırkçılığı, yabancı düşmanlığını, aşırı sağ ve İslamofobiyi yükselten bir fonksiyon üstleniyor. Bu karşıtlık, Avrupa demokrasilerine en az mülteci akını kadar zarar veriyor. Yine, Ankara'nın finansal saldırı sebebiyle yaşadığı türbülansta Berlin'in ekonomik işbirliği yaklaşımı elzem. Ve Almanya'daki Türk varlığı üzerindeki baskının da mutlaka kaldırılması gerekir.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **New York'tan Berlin'e stratejik notlar (28.9.2018)**
- > **Erdoğan ve Trump'ın BM yaklaşımı (22.9.2018)**
- > **İdlib mutabakatı stratejik bir eşik (21.9.2018)**

SABAH

SABAH